

Forslag til håndtering av branner og ulykker med el/ -hybridbiler

1. Formål:

Formålet med instruksjonen er å etablere et beslutningsverktøy som mannskap og ledere kan benytte seg av ved branner og ulykker med el-biler.

2. Omfang:

Dette gjelder for mannskap ved brannstasjoner.

3. Definisjoner:

-

4. Målgruppe:

Prosedyren gjelder mannskap, utrykningsledere og fagledere og gjelder ved håndtering av hendelser der el-biler er involvert i eller årsak til branner eller ulykker.

5. Beskrivelse:

5.1 Generelt

Elektriske biler som skades ved en kollisjon kan sette sikkerhetssystemer med høyspenning i fare og representere en mulighet for elektrisk støt fra høyspenning i kjøretøyet.

Vær forsiktig, og bruk røykdykkerbekledning og friskluftsutstyr, inkludert sikkerhetshansker (1000 v) og brannmannsstøvler. Fjern alle metallsmykker, inkludert klokke og ringer som vi evt har på oss.

N.B! Kun personer i kledd nødvendig sikkerhetsutstyr skal jobbe direkte med kjøretøyet!!

5.2 Identifisere

Ved håndtering av en el/ -hybridbil ved en ulykke, skal vi alltid tenke oss at det er en elektrisk modell inntil det kan bekrefte, ellers brukes identifiseringsfunksjonene som er angitt i Crash recovery system, denne har også 110-sentralen, så be de umiddelbart om å jobbe opp mot dette systemet.

Begynn allerede på vei ut til skadestedet om å spørre om identifisering av kjøretøyet gjennom 110-sentralen. Dette kan være skiltnummer og kjennetegn/merking. Innringer kan også gi mye informasjon ved å spørre de om ulykkesstedet.

Eksterne emblemer vil vanligvis være de første ledetrådene, men de kan ofte være skjult av skade som er forårsaket av en kollisjon. Du må alltid kontrollere alle sidene på bilen, så vel som å bruke ledetrådene som finnes under panseret og inne i bilen.

5.3 Ved adkomst til skadested

Det neste trinnet er å sperre bilen for å hindre tilfeldig bevegelse som kan sette oss i fare. Spesielt på el-biler som ikke har en forbrenningsmotor, vil det være tilfeller hvor bilen kan se ut som den er slått av fordi det ikke høres noe motorstøy. Når den står i stillingen ready (klar), kan bilen bevege seg nesten lydløst med den elektriske motoren. Vi skal nærme oss bilen fra sidene og holde oss unna fronten eller bakdelen, fordi de er begge en potensiell kjøreretning.

Blokker dekkene i begge kjøreretninger, sett bilen i park, aktiver håndbrekket (kan sitte forskjellige plasser, bruk crash recovery til å finne dette for hver enkelt modell) slå av power/tenningsknapp og fjern nøkkel minst 30 meter fra kjøretøy, dette for å hindre at bilen utilsiktet starter på nytt. Til slutt kobles minuspolen av på 12V batteriet og festes slik at den ikke kan falle tilbake på polen. Hvis

nødvendig senkes vinduene, låser opp dørene og åpner bagasjerommet hvis det trengs, før du kobler fra 12 V batteriet. Når 12 V batteriet er koblet fra, fungerer ikke strømkontrollene.

Hurtigfrigjøring gjøres som på en vanlig personbil. Men hver obs på bevegelser i bilen der hvor batteripakken er skadet, kan føre til at det begynner å brenne i battericellene. Blåaktig røykutvikling vil være tegn på en begynnende brann. Bruk crash-recovery til å identifisere de «farlige» klippesonene.

Brann i batteriene krever å bli kontrollert med større mengder vann. Det må skilles mellom om det brenner i selve bilen eller i batteripakken. Bruk IR-kamera aktivt etter brannen er slukket for å sjekke restverdi av varme. Husk HMS på stedet! Hvis kjøretøyet har tenningen på, skal vi som nevnt over nærme og oppholde oss fra og på sidene av kjøretøyet.

5.4 Etterarbeid med el/ -hybridkjøretøy

Kjøretøyene skal ikke slepes etter en hendelse, da fart over 6 km/t på hjulene kan aktivisere batteripakken. Kjøretøyet skal derfor fraktes på lasteplan.

Det bør i hvert enkelt tilfelle, vurderes om brannvesenet skal følge bergingsbilen til oppbevaring/lagringsplass. Dette fordi det kan oppstå brann i den skadde batteripakken.

Skadde el/-hybridkjøretøy skal oppbevares på sikker plass hvor brann ikke kan spre seg. (det kan begynne å brenne i en skadd batteripakke opptil 3 uker etter en hendelse)